

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Windenergie en flexibel vergunnen

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal Ondernemen*

Voor de bouw van windturbines is een omgevingsvergunning nodig. Meestal vraagt een ontwikkelaar die vergunning aan voordat hij een keuze heeft gemaakt voor een specifiek type windturbine. Het is namelijk onverstandig om al in een heel vroeg stadium het type en de afmetingen vast te leggen. Er zijn steeds nieuwe technische ontwikkelingen en er komen telkens nieuwe windturbines op de markt. Bovendien krijgt een ontwikkelaar alleen goede aanbiedingen van molenleveranciers als het project in een verder gevorderd stadium is. Meestal betekent dit dat de omgevingsvergunning en financiering van het project rond zijn voordat de aanbesteding plaatsvindt.

Deze praktijk vraagt om een flexibele manier van vergunnen. Dit infoblad beschrijft een aantal mogelijkheden daarvoor.

Methoden voor flexibel vergunnen

In de praktijk bestaan verschillende methoden van flexibel vergunnen:

Meerdere vergunningen

1. Voor ieder mogelijk windturbintype wordt een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend. In dat geval moet een ontwikkelaar de effecten van alle windturbintypen onderzoeken, wat kostbaar kan zijn. Ook kan de gemeente voor iedere vergunning apart leges heffen. Dat leidt tot extra lasten voor de ontwikkelaar.

Eén vergunning met meerdere windturbintypen

2. De gemeente verleent één vergunning voor het windpark en in die vergunning worden meerdere typen windturbines mogelijk gemaakt. Ook hier moet een ontwikkelaar voor alle windturbintypen de effecten onderzoeken.

Eén vergunning op hoofdlijnen

3. Bij een vergunning op hoofdlijnen vraagt de ontwikkelaar een vergunning aan voor een bepaalde bandbreedte voor de afmetingen van de windturbines. Voor de gemeente is het dan belangrijk dat de onderzoeksrapporten telkens de maximale effecten van het windpark in kaart brengen. Zo moet een rapport over de effecten op een Natura 2000-gebied uitgaan van de windturbinevariant met de grootste verstoring.

Een vergunning op hoofdlijnen bevat doorgaans voorschriften voor de volgende elementen:

- Minimale en maximale ashoogte;
- Minimale en maximale rotordiameter;
- Minimale en maximale tiphoogte (ashoogte plus rotordiameter);
- Maximaal vermogen;
- Maximaal aantal windturbines;
- Coördinaten van de buitengrenzen;
- Coördinaten van de windturbineposities of minimale en maximale afstand tussen windturbines;
- Maximale geluidscontour (zie ook het infoblad geluid).

De rechter beoordeelt vooral of de aanvraag voldoende informatie bevat om de ruimtelijke impact te kunnen bepalen. Een ontwikkelaar doet er daarom verstandig aan om in zijn aanvraag al zo veel mogelijk keuzen vast te leggen.

Vooroverleg tussen gemeente en ontwikkelaar

In de praktijk overleggen de ontwikkelaar en de gemeente over de insteek van de vergunningaanvraag, om zo gezamenlijk de meest gepaste aanpak te bepalen.

Voorbeeld 'meerdere vergunningen': windpark Zuidlob

Voor windpark Zuidlob zijn acht bouwvergunningen verleend. Elk van de vergunningen staat de bouw van een ander molentype toe. De ontwikkelaar heeft echter maar van één van de vergunningen gebruik gemaakt. Zie voor een overzicht van de verleende bouwvergunningen:

<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/windpark-zuidlob-fase-1>

Voorbeeld 'één vergunning met meerdere windturbintypen': Wieringermeer

Een voorbeeld van een vergunning met meerdere windmolentypen is die voor windpark Wieringermeer. Daarin staat: 'dat er uiteindelijk voor de uitvoering van alle 16 windturbines binnen deze aanvraag er voor één van deze 9 typen zal worden gekozen. Op dat moment vervalt het recht om één van de 8 andere vergunde types te realiseren.'

Zie ook: <http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/windpark-wieringermeer-fase-1>

Voorbeelden 'één vergunning op hoofdlijnen': Bouwdokken en Nieuwegein

De rechter heeft al meerdere vergunningen op hoofdlijnen voor windparken goedgekeurd, waaronder de vergunning voor windpark Bouwdokken

(<http://www.windparkbouwdokken.nl>).

Een flexibele vergunning is niet nodig als de ontwikkelaar in de vergunningaanvraag uitgaat van één specifiek windturbintype. In dat geval vraagt de ontwikkelaar een vergunning voor dat type aan. Als later toch voor een ander type wordt gekozen, kan via een wijzigingsvergunning de vergunning worden aangepast. Zo'n wijzigingsvergunning doorloopt een nieuwe procedure met opnieuw de mogelijkheid van bezwaar en beroep bij de rechter. De doorlooptijd van deze wijze van vergunnen van een windpark is daardoor beduidend langer dan de genoemde methoden voor flexibel vergunnen. Juist vanwege dit nadeel is in de praktijk het flexibel vergunnen ontwikkeld.

Maatwerkvoorschriften na windturbinekeuze

Bij de genoemde methoden voor flexibel vergunnen hoeft een ontwikkelaar na de keuze voor een windturbine geen nieuwe omgevingsvergunning aan te vragen. Wel kan de windturbinekeuze doorwerken in de milieuregels die voor het windpark gelden. Met een maatwerkvoorschrift kan de overheid windparkspecifieke regels voor slagschaduw en geluid voorschrijven. Zie hiervoor de infobladen van deze thema's. Zie voor meer informatie over deze thema's

www.windenergie.nl

Dit is een publicatie van:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Croeselaan 15 | 3521 BJ Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht
T +31 (0) 88 042 42 42
E klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van
het ministerie van Economische Zaken

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | april 2016
Publicatienummer: RVO-041-1601/FS-DUZA

Fotografie: Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Fotograaf Tineke Dijkstra

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam,
agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden
van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in
opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.